

Koostööprojekt loob uusi võimalusi noorte kaasamiseks

Noorsootöölalane koostööprojekt sai aguse Põltsamaa piirkonna viie omavalitsuse (Põltsamaa linn, Põltsamaa, Pajusi, Puurmani ja Kolga-Jaani vald) vahel eelmisel aastal. Tänaval päeval on neli omavalitsust liitunud üheks ja Kolga-Jaani kooliühis Viijandi valda, kuid koostöö jätkub nii Põltsamaa valla siseselt kui ka Kolga-Jaani piirkonnas vahel.

Noortele on loodud uued võimalused huvialadega tegelemiseks

Projekti esimene aruandeperiood on lõppenud. Alates käesoleva aasta märkuust kuni septembrikuu lõpuni toimusid noortele mitmed sündmused ja erinevate tegevuste jaoks soetati mitmesuguseid vahendeid. Projekti ajal toimus mobiilne noorsootöö, mis tähendab noorsootöö teenuse viimist sinna, kus ei ole avatud noortekeskust. Põltsamaa noortekeskuse töötaja kohutus noortega Adaveres, Pisisaates, Aidus ja Puurmanis. Suvel toimus 2 mobiilset selvusturingi Puurmani lähedal ja noortel oli võimalik seigelda looduses ja ennast proovile panna. Loodus- ja täppisarenduste ning tehnoloogia arendamiseks toimus augsuistis teadushuvihariduse umarlaud, et välja selgitada piirkonna vajadused ja võimalused. Septembris toimus Huvitegevuse Mess, osalejateks piirkonna omavalitsustes huvitegevust ja -haridust pakkuvad asutused, messi külalstajateks olid koolide õpilased ja lapsevanemad.

Huvitegevuse mitmekesistamine, tegevusvahendite soetamine ja nende kasutamine on loonud noortele uued võimalused huvialadega tegelemiseks. Põltsamaa valda paigaldati 3 välihuatennimise lauda, seega on kolmes piirkonnas (Adaveres, Kamaris ja Luts-tiveres) võimalus mängimist da lauatenimise mängimist välitingimustes. Puurmani muusikaistuudiosse soetati pillid ja helitehnika ning noortele on loodud uued võimalused muusikalise huvialaga tegelemiseks. Kolga-Jaani noortekeskuses on kasutada uus siltarvuti, projektor, raadiomikrofon ja erinevaid mänguid. Pisisaare sportlikeks sai juurde jumpingpataute ja sellega suurens *jumping'u* ringis osaleda saajate arv. Põltsamaa noorte- ja elukestva õpe keskusest on võimalik

laenutada tükeraatraid ja ohutusvarustusst.

Noorte kaasamine erinevates tegevustes

Novembris sai alguse noorte liidrite koolitusprogrammi, mis ühendab neid 13–26-aastaseid noorti, kes on huvitatud kohaliku elu arendamise otsustusprotsessides osalemisest. Programmi koosneb mitmest etapist. Koolituse I etapp toimus 3. novembril Kolga-Jaani rahvamajas ja seal osales 27 noort. Eesti Noortehenduste Liidu (ENL) töötoas "Tuleviku arhitektid" arutleti üheskoos probleemide üle, mida peaks parandama ja mida noored ise sooviksid muuta enda ümber. Noored selgitasid välja Põltsamaa ja Kolga-Jaani piirkonna probleeme ja otsisid võimalusi, kuidas reaalset oleks võimalik mõnda probleemi lahendada. Viie tunni sisse mahutas ka meeskonnatöö mäng „Avasta Eestimaa!“ seiklusfirma 360 KRAAD!poolt.

ENL pakub tuge noorte osaluse arendamisel. Ilisaks toimunud töötoale on plaanis noorsootöötajate, ametnike ja otsustajate nõustamine noorte osaluse ja noortevolkogude teemal. Kevadel toimub noortevolkogude baaskoolitus. Selleks, et noort veelgi aktiiverida, inspireerida ja motiveerida, toimuvad ka õppekäigud omavalitsustes-see, kus on toimivad noortevolkogud. Soovime, et noored räägiksid rohkem kaasa neid puudutavates otsustes ja osaleksid erinevates osaluskogudes. Pärast koolitust loodame leida mentori, kes noort juhendaks ning noored saakid osaleda juba Põltsamaa valla noortevolkogus.

Projekti käigus peaks sündima ka noortele suunatud infoplatvorm, kus kajastatakse piirkonna noorsootöö tegevust. Selle infokanali väljanägemises ja sisus saavad kaasa rääkida ka noored ise. Nii said projektitöö tunni raames PÜGi 11. kl õpilased avaldada oma arvamust. Noored pakkusid välja erinevaid variante: luua uus veebileht või arendada uus äpp, kasutada ja täiendada olemasolevaid veebilehti. Ühe ettepanekuna kõlas see, et aktiivse tegevuse lõpetanud infoportaaliks võiks kohalik omavalitsus ära osta ja seda edasi arendada, palgata inimese, kes sellega tegeleks ja kaasaks noort. Portaaliks võiks olla kohalikud uudised, foorum, noortearvamused, nõuanderubriik, info enesearendamise võimaluste, heategevuse, tirituste, huviringide ja töökohadest kohta. Samuti peeti oluliseks nii noorte kui ka täiskasvanute koolitamist, kuidas veebimaastikul orienteeruda.

2018. aastal

Selle projekti käigus on plaanis veel hulganisti tegevnusi. Tulemas on meistriklasseid ehk meistrit seliile praktiline õpe noortele. Praegu otsitakse kodukohta kandidist Põltsamaa valla ja Kolga-Jaani piirkonnast oma ala meistrid, kes on valmis jagama noortele oma teadmisi ja kogemusi praktiliste tegevuste abil selleks, et noored omandaksid uusi tööviiteid ja teadmisi ning eluks vajalikke oskusi. Tegevuse aeg ja õppetundide kogus ning tööaasu lepitakse omavahel kokku.

Põltsamaa ühiskonnas- sinni juures alustas tööd Noorte Kiivunijate Selts,

kuhu kuuluvad Põltsamaa piirkonna 7.–9. klassi õpilased, kes tahavad kiivimitega lähemalt tuttavaks saada. Geoloogiaringi kokkusaamis- sed toimuvad üldjuhul kaks korda kuus, kohtutakse klassiruumis, tutvutakse ettevõtetega ja käiakse õpesõitudel, et uurida ja vaa- delda kiivimiriiki vahetult looduses.

Noorte ettevõtjate arendusprogrammi kaudu saame pakkuada erinevaid viise ettevõtlikkuse arendamiseks ja oma ideede elluviimiseks, et teostada noorte ideede elluviimist.

Põltsamaa piirkond ei paisra silma noortelaagrite ja malevate poolset. Praegu on kevadel toimuvasse laagrikasvataja ja juhataja koolitusele kirja pannud 17 inimest. Seega on lootust, et olukord muutub ja siin- kandis on noortel võimalik laagris või malevas tökegemusi omandada ja harivate huvitavate tegevustega vaba aega veeta juba järgmisel suvel.

Tänu tükeraatuste os- tule on Põltsamaa noortekeskusest võimalik tükeraat- ga sõitmisel proovida ka neli noortel, kellel seda sõiduriista endal pole. Kahjuks pole Põltsamaal kohta, kus ekstremsportlaga tegeleda, kuid noored loodavad, et selline olukord leiab peagi positiivse lahenduse. Noorteliidrite koolitusel toodi välja ka see probleem ja noortel sündis plaan, kuidas ise kaasa aidata, et ka Põltsamaal oleksid loodud tingimused ekstremsporti harrastamiseks. Seni aga saavad huvilised külastada

teisi Eestimaa skate-parke ja juhendaja käe all oma oskusi lihvida.

Veebruaris toimuvad kooliõlumpiamängud, millest võtavad osa kõik Põltsamaa valla koolid ning Kolga-Jaani ja Leite kool. Eesti Olümpiaakadeemia poolt väljatöötatud kooliõlumpiamängude idee kohaselt pole need ainult spordivõistlused, mis on korraldatud olümpialipu all. Kooliõlumpiamängude puhul on väga suur tähtsus spordivõistlustele eelneval olümpiaharidusperioodil, mille käigus saavad lapsed erinevates ainetundides teadmisi olümpialikumise ideest ja alalooist, samuti on neil võimalus neid teadmisi erinevatel konkurssidel rakendada. Loomulikult ei puudu kooliõlumpiamängude programmist olümpiaatradisioonede järgiv spordipidu, mis on üles ehitatud sarnaselt pärisolümpiamängudega.

Lisaks jätkuvad uuel aastal mobiilised seiklusringid ja mobiilne noorsootöö, toimuvad e-sportimängud ja võrgupidu, suvel saab osa piirkonna tantsufestivalist ja sügisel on võimalik külastada huvitegevuse messi, tulemas on mitmeid koolitusi nii noortele kui ka noortega tegelevatele inimestele.

Projekti meeskonna liikmed töötavad selle nimel, et tegevuskava saaks elluviitud ning projekti tulemusena oleksid noortele loodud ajakohased ja võrdsed võimalused väärustatud noorsootöö kaudu. Eelmisel aastal alguse saanud koostöö erinevate piirkondade vahel annab kindasti uue hoo noortevaldkonna arengusse kohalikul tasandil.

ANNIKA KALLIASMAA koostööprojekti koordinaator

Koostöös toimuvad noorsootöö arendamist rahastatava haridus- ja teadusministri kinnitahud ning Eesti Noorsootöö Keskuse poolt elluviidava ESF kaarrahastatud programmi "Tõrjuus- riskis noorte kaasamine ja noorte tööhõivevalmiduse parandamine" kirjeldatud tegevuste kaudu. Eesti Noorsootöö Keskus on üle-eestiliselt ellu viimas programmi, mis toetab naabervaldade noorsootöötajast koostööda eesmärgiga mitmekesistada noorsootöös toimuvat ja noorte võimalusi töö- ja kooliüliisiks tegevuseks.

Järgmisest aastast lihtsustub otse- ja üleminekutoetuste taotlemine

Maaeluminiستيرium saatis koostööstuuringile maeluministri määruste muutmise eelnõu, mille eesmärk on muuta alates 2018. aastast otse- ja üleminekutoetuste taotluste esitamine elektrooniliseks, et muu hulgas lihtsustada taotluste esitamist, teatas maeluministeriumi avalike suhete osakond.

Felinhõuga muudetakse viies maeluministri määruses toetuste taotlemise ja menetlemise korda. 2018. aastast saab otse- ja üleminekutoetusi taotleda põllumajanduse registrite ja informatsiooni ameti (PRIA) elektroonilise e-teenuse keskkonna kaudu.

"Eesti riik on seadnud avalike teenuste arendamise eesmärgiks osutada teenuseid kiiresti ja võimalikult väikese halduskorraldusega. Seeõttu on muudatused eelkõige tingitud vajadusest täpsustada ja täiendada määrust, et lihtsustada taotluste esitamist," ütles maeluminister Tarmo Tamme. "Lisaks võimaldab muudatus PRIA-l tõhusamalt teha riskikontrolli, sealhulgas taotluste eelkontrolli, vähendada kontrollitõllega seotud bürokraatiat ja kontrollilide veamäärä." Taotleja jaoks on suu- rem muudatus see, et suu- rem osa andmetest tuleb edaspidi esitada PRIA e-teenuse keskkonna kaudu. Kui tegemist ei ole esmataotlejaga, on PRIA e-teenuse keskkonnas taotlejate ühtlasi kättesaadav toetuse menetlemiseks vajalik teave taotleja ja taotletava toetuse kohta.

PRIA on omalt poolt igati valmis aitama kõiki taotlejaid, sealhulgas seni üksnes paberitaotluste esitandud taotlejaid. Ka konsulendid on valmis selliseid taotlejaid taotluste esitamisel igal viisil aitama. Otsetoetuste üldistes nõuetes pikendatakse määrusega põllumajandusmaa hooldamise tähtaega ning täpsustatakse põllumajandusliku tootmistegevuse kontrollimise tähtaega. Põllumajandusmaa on nõuetekohaselt hooldatud, kui seda vegetatsiooniperioodi jooksul niidetakse ja niide kokku kogutakse või muul viisil hooldatakse, näiteks hekseldamise teel, hiljemalt taotluste esitamise aasta 20. augustiks. See- ga lähtub PRIA hooldatava põllumajandusmaa kontrollimisel 1. septembri tähtpäevast (v.a erandjuhtumite puhul lähtuvalt tootmistegevuse eripärast).

Euroopa Liit
Euroopa struktuur- ja investeerimisfondid

Eesti
tuleviku heaks

Eesti Noorsootöö Keskus

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTERIUM